

*****IZ DJEČIJEG KUTKA/UGLA/ĆOŠKA/BUDŽAKA*****

Kažu da nema više predstava... Nemam pojma što. Vjerovatno im je hladno u našem KSC-u, pa neće više da dolaze ove godine.

I večeras sam gledao jednu, „Zlatna jabuka i princeza Paunica“. Ova je bila malo drugačija od ostalih, ali mi se ipak svidjela. Spominju nekakve zlatne jabuke, zlatne konje, zmajeve i tako to.

Ali znaš šta?

Ja uopšte ne vjerujem da to postoji... Dobro, možda u Americi...

Jutros nije bilo predstave.

Baš su me naljutili! Ali su na nekakvom okruglom stolu pričali o predstavama koje će biti sljedeće godine. K'o da oni znaju... Ali neka pričaju, odrasli svakako samo to i znaju.

I moram pitati čika Vahida gdje je taj okrugli sto. Ja im takvog nisam vidio...

Pametno im je to što će nam opet praviti festival. Konačno da se i nas djece sjete ti odrasli.

Smiješni su to ljudi.

Pitala me mama ko je bio na predstavi i kažem ja njoj: „Ma bila jedna starija žena, tvojih godina...“. I naljuti se ona!!! Stvarno ne razumijem...

I tako sad moram kući, ali bar idem nekako sretan.

Jest da su lutke šašave, a i ove čike i tete što budu s njima su šašavi, ali mi je bilo praaaavo lijepo s njima :-)

Jedva čekam da ih vidim sljedeće godine...

*****BESJEDE OKRUGLOG STOLA*** - Budućnost Festivala**

Posljednjeg festivalskog dana, u 11 sati, održan je Okrugli sto posvećen razgovorima o budućnosti Susreta.

Vahid Duraković je upoznao prisutne sa historijatom Susreta i Bijenala.

Nevenka Rodić, glumica lutarkarka iz Banje Luke, se zahvalila Vahidu Durakoviću i Organizacionom odboru što su okupili lutkare Bosne i Hercegovine. Gospođa Rodić godinama igra u Dječijem pozorištu Republike Srpske Banja Luka, a sada ima i svoj mali studio „Roda“ za djecu u kojemu se bavi pedagoško-dramskim radom. Prisjetila se svojih boravaka u Bugojnu sa velikanima jugoslovenske lutkarske scene. Presretna je što u Bugojnu ponovo počinju takva okupljanja.

Luka Kecman, dekan Akademije scenskih umjetnosti u Banjoj Luci, rekao je da su lutke čudo, prava magija: one počinju tamo gdje glumac više nema šta da dâ, one mogu sve. Drago mu je što će Bugojno opet odgajati djecu, za njih je ovo dragocjeno.

On je upoznao prisutne s tim da se slijedeće godine u Banjoj Luci otvara, konačno, Odsjek za lutkarstvo. Tamo će, u nastavi, biti uključeni mnogi relevantni ljudi iz svijeta lutkarstva. U budućnosti ćemo, dakle, imati ljude koji će cijeli život posvetiti isključivo lutkarstvu. Studij će trajati četiri godine (+ jedna godina za zvanje mastera).

Po njegovom mišljenju, ukoliko će Festival u Bugojnu biti bijenalni, mora postojati institucija selektora, što podrazumijeva jednu poetiku pozorišta. Predstave također mogu da budu preporučene od strane više ljudi (ukoliko Bijenale bude pokrivalo širi prostor), ali u tom slučaju mora da postoji neki umjetnički savjet koji će vršiti krajnju selekciju. On misli da je bitan stručni žiri koji će valorizirati rad stvaralaca, jer je to njima dobra motivacija i nagrada za rad; s tim da treba dobro osmisliti nagrade koje trebaju biti usko vezane samo za lutkarstvo. On je skrenuo pažnju prisutnima i na to, da je mnogo vrjednije autohtono stvaralaštvo u lutkarstvu, nego preuzimanje predstava koje su se već negdje izgirale, odnosno otkupljivanje već gotovog procesa, predstave koja je u Bugarskoj ili negdje drugdje bila uspješna. Upravo je proces do postizanja konačnog rezultata ono što treba valorizirati, što je umjetnički vrijedno.

Dubravka Zrnčić-Kulenović, dramaturginja i rediteljka, voditeljica Lutkarskog studija u Sarajevu, je primijetila da se u medijima često povlače dezinformacije o tome, npr., da u BiH nema lutkarskih festivala. Ipak, ovi susreti u Bugojnu će imati i te kakav značaj zbog toga što će se na njima sretati lutkari iz BiH i razmijenjivati svoja iskustva. (Festival u Banjoj Luci je međunarodni, a Lut fest je festival malih formi.) Drago joj je što su se Susreti vratili baš u ovaj grad, jer tu i imaju svoju tradiciju. Oni prije svega trebaju da imaju takav koncept da zadovolje potrebe struke. Po njenom mišljenju, Bijenale i Susreti treba da se razlikuju u svome konceptu, jer će ta dva Festivala, logično, imati i drukčije ciljeve. I na Akademiji scenskih umjetnosti u Sarajevu su se uveli predmeti vezani za lutkarstvo što je, kako je rekla Zrnčić-Kulenović, kakav-takav napredak jer se tamo o posebnom odsjeku ni ne razmišlja. Na Odsjeku za dramaturgiju, u okviru jednog seminara, studenti imaju zadatak da napišu jedan autorski lutkarski tekst. Ona smatra da nije potreban selektor za Susrete lutkara BiH, jer produkcija nije velika, ali bi u tom slučaju pozorišta zaista trebala da šalju svoje najbolje predstave. Potrebno je napraviti i strategiju na višem nivou, tako da predstave igrane na Susretima, pređu u karavanske predstave, i igraju u cijeloj BiH.

Miroljub Mijatović, rukovodilac Omladinske, dječije i lutkarske scene Bosanskog narodnog pozorišta iz Zenice, također je zadovoljan što se obnavlja «lutkarska republika» i sretan je da pruži svoju podršku razvoju ovog Festivala.

Petar Šurkalović, direktor Kazališta lutaka Mostar, osvrnuo se na vrlo bogatu tradiciju koju ima Bugojno kao domaćin i organizator Festivala i prisjetio se nekadašnjih učesnika Susreta i Bijenala, velikana lutkarstva, ali je pri tome naglasio i to da se ti isti velikani ne bi osvrtni na svoju prošlost, nego bi davali konstruktivne prijedloge za budućnost. U tom smislu, dao je prijedlog da se Susreti održavaju svake parne godine i da na njima učestvuju pozorišta sa po dvije predstave, čime bi se dobio potpun i kvalitetan pregled dvogodišnje produkcije. Rekao je da Bugojno to treba da iskoristi i da nastavi tu tradiciju. On misli da je organizacija Bijenala dug proces i da s tim ne treba žuriti.

Drago Buka, reditelj i glumac Pozorišta mladih, je sretan što se konačno, između ostalog kroz ove Susrete, lutkarstvo u BiH budi i što ćemo imati nove, edukovane generacije gledalaca. Tu edukaciju, nažalost, prethodne generacije nisu imale i on je sretan da će to polako početi da se ispravlja, jer teatar nije svrha sam sebi, nego se predstave prave upravo zbog publike koju treba «hvatati» upravo dok su djeca. Pozorište mladih iz Sarajeva također će dati punu podršku ovim Susretima.

Muhamed Hamica Nametak, dugogodišnji lutkar iz Mostara, smatra da je važno da sve vrijeme na Susretima mora biti prisutna jedna grupa stručnjaka koji će moći da relevantno govore o predstavama da se ne bi dešavalo da o predstavi govore samo njeni akteri. Izuzetno je bitno, rekao je Nametak, da se predstave, za početak, igraju po okolnim gradovima i da se u okviru Festivala održavaju lutkarske radionice koje bi mogle djelovati i po školama. Također je potrebno oformiti tijelo koje će napraviti pravilnik Festivala, ali, pored svih institucija festivala, najvažnije je oformiti «šok-sobu» u kojoj će nastajati najveće lutkarske ideje. Šta je «šok-soba» nije nam poznato, ali, sudeći po osmijehu učesnika Okruglog stola koji su prije dolazili u Bugojno, jasno je da nema smisla da se Susreti organizuju bez nje. «Valorizuje se sami teatarski čin, a ne teatarska institucija, i zato nije važno kakva grupa učestvuje na Festivalu: profesionalno ili pozorište koje «radi iz ljubavi», zaključio je Nametak.

Aida Pilav, mlada dramaturginja iz Pozorišta mladih u Sarajevu, podsjetila je starije da mladi ne znaju ništa o lutkarstvu i da je, prije ikakvog razgovora o Festivalu, važno educirati ih: «Osjećam se kao da prisustvujem buđenju velikog medvjeda. S jedne strane su sjećanja, autoriteti, lovorike, a s druge strane su mladi pred kojima je čistina.» Ona smatra da Susreti prije svega trebaju da postave kriterije prema kojima će se ravnati lutkarski stvaraoci.

Hasan Ajkunić, načelnik općine Bugojno, i dalje će podržavati Susrete lutaka BiH. Teško je postići nivo kakav je bio prije rata, ali on se nada da će se to desiti što prije. On je pozvao goste da i iduće godine dođu na još kvalitetnije Susrete.

Vahid Duraković, predsjednik Organizacionog odbora, objasnio je da će, u narednom periodu, biti formirano neko tijelo Festivala koje će biti sačinjeno od predstavnika pozorišta/kazališta lutaka BiH i drugih eminentnih ljudi iz oblasti lutkarstva iz BiH i da će se najkasnije do 01.12.2008. održati sastanak tog tijela na kojem će se preciznije definisati u kojem se pravcu Festival treba razvijati u budućnosti.

Time je zaključen Okrugli sto.

ZATVARANJE 16. SUSRETA KAZALIŠTA/POZORIŠTA LUTAKA BIH

Miroljub Mijatović, rukovodilac Omladinske, dječije i lutkarske scene Bosanskog narodnog pozorišta Zenica, upoznao je prisutne sa historijatom i radom ovog Pozorišta. Izrazio je zadovoljstvo zbog obnovljenih Susreta i naglasio da će pozorište iz Zenice Susrete podržavati.

Prisutnima se predstavila glumica **Snežana Marković**, koja je animirala Princezu Paunicu. Ona i drugi glumci ovog Pozorišta govorili su o neobičnim lutkama kojima je rađena ova predstava, a u izradi bračnog para Čop, Alice i Kajetana, koji su i režirali predstavu. Lutke animiraju po dva ili tri glumca jer su vrlo teške, konstrukcija napravljenih od metala.

Nakon predstavljanja ove mlade skupine iz Zenice, moderatorica je pozvala članove Dječijeg žirija:

Minelu Rušpić, Nedima Milanovića, Medinu Spahić, Ajlu Čatić, Ernu Karagić i Ajdina Beganovića

da pročitaju svoju Odluku.

Oni su Nagradu za **NAJ NAJ NAJ PREDSTAVU** dodijelili predstavi
«KAD SE ŽENI KRALJ VRDALJ»
Lutkarskog kazališta Mostar.

Moderatorica Nihada Lubovac i predsjednik Organizacionog odbora Vahid Duraković zahvalili su se učesnicima na gostovanju i na odličnim predstavama, nakon čega je Duraković proglasio 16. susrete pozorišta/kazališta lutaka BiH zatvorenim.

***** DJECA O PREDSTAVI***. "Zlatna jabuka i princeza Paunica"****Selma, 10 godina**

Ne vjerujem da postoje zlatne jabuke. Zlato nije važnije od ljubavi. Najviše mi se sviđa princeza, zato što je lijepa.

Majda, 10 godina

Meni je važnija ljubav od zlata. Žao mi je što Festival završava, doći ću i sljedeće godine.

Adnana, 10 godina

Predstava je super, najljepša je princeza. Haloooo, babo... (javlja se na mobitel) :-)

Dženita, 10 godina

Ovo mi nije prvi put da gledam lutkarsku predstavu. Predstava mi je bila super, posebno princeza. Zmajevi ne postoje, kao ni leteći konj.

Seid, 9 godina

Zlatne jabuke su super, baš bih želio imati jednu :-). Ja bih kao princ spašavao svoju djevojku.

Armin, 11 godina

Najviše mi se svidio princ, kao i princeza. Mislim da zlatna jabuka ne postoji... Sve predstave su mi bile super.

Azam Hadžiabdić, 10 godina

Od likova mi je najbolji princ. (I princeza, i princeza!!) :-). Ovih dana, dok su trajale predstave, bilo mi je pravo super!

Anel Helez, 9 godina

Super je predstava. Princ mi se najviše svidio zato što je nekako romantičan i zato što je on junak ove priče. Bio sam na svim predstavama i bilo mi je super.

Nedžla, 11 godina

Najviše mi se svidjela princeza. Ovo mi je prvi put da gledam lutkarsku predstavu i voljela bih da se ovaj Festival nastavi i sljedećih godina zato što nas uči poučnim stvarima.

Husein, 11 godina

Ovo mi je najbolja predstava do sada. Princ mi se najviše sviđa... Mislim da ne postoje zmajevi, a zlatne jabuke se mogu napraviti... Ovaj Festival je super stvar!!! :-)

*****IZ KNJIGE UTISAKA*** - "Zlatna jabuka i princeza Paunica"**

Sviđa mi se!

Armin Kero

Predstava je genijalna... Scenografija mi je super!

Nedim M.

Svidjela mi se zlatna jabuka.

Seid Ajkunić

Sve predstave nam se sviđaju.

Irma i Zana

Cjelokupni dojam-super! Scenografija, lutke, muzika... Odlično!

Bilo je prelijepo svih ovih lutkarskih dana, jer su nam lutke unijele puno vedrine u ove tmurne jesenje dane.

Aida

Došao je kraj još jednog festivala. Mislim da je sve bilo super i da je ovo super iskustvo za sve nas. Večerašnja predstava je bila super! Nadam se da ćemo nastaviti ovim putem i da se iduće godine vidimo na festivalu!

Nany

U ponedjeljak sam pogledao prvu lutkarsku predstavu. To je bio prvi put da gledam marionete i bio sam oduševljen. Mostarci, Sarajlije, Banjalučani... Svi su hvalili prijeratni lutkarski Festival, prijeratno Bugojno. Iskreno se nadam da će Festival iduće godine biti uspješniji, da će Bugojnu lutkarski festival vratiti stari sjaj.

DinnoH

Kao dijete gledao sam lutkarske predstave na Susretima i Bijenalima. Danas, kad sam odrastao, shvatio sam koliko sam bio sretan i koliko će moja djeca biti sretna u Bugojnu, jer znam da ćemo vidjeti još mnogo, mnogo Susreta i još više lutaka...

Bugojanac

RAZGOVORI

Miroljub Mijatović nam je rekao da je Dječija, omladinska i lutkarska scena u Zenici osnovana godinu dana nakon osnivanja Narodnog pozorišta Zenica. 25.01.1951. godine održana je prva premijera predstave «Dugonja, Trbonja, Vidonja». Dječija scena je do sada imala oko 150 premijera. Istakao je da rade na tri načina: djeca za djecu, djeca i profesionalni glumci za djecu i predstave u kojima glume isključivo profesionalni glumci. Lutka se u Zeničkom pozorištu pojavila **1985. godine**, kada je igrana predstava «Dječak sa ključem oko vrata». Lutku dječaka animirao je Ante Hrkač zajedno sa pokojnim Elvedinom Abdićem. Predložak za tu predstavu napisala je Ljubica Ostojić.

Miroljub Mijatović pamti osamdesete godine kao zlatno doba lutkarstva u Narodnom pozorištu u Zenici, kada su većinu predstava radile Nina i Bane Janković. Kaže kako su bili redovni učesnici Bijenala lutkarstva u Bugojnu, kao i mnogih drugih festivala širom bivše Jugoslavije, gdje su osvajali i brojne nagrade. Mijatović za sebe kaže da potiče sa dječije scene Zeničkog pozorišta u kojem je igrao već sa 10 godina. Završio je Fakultet humanističkih nauka u Mostaru, Odsjek gluma, studira još Dramsku pedagogiju u Mostaru i upisao je postdiplomski studij iz teatrologije u Tuzli, te se nada da će tema njegovog magistarskog rada biti upravo povratak lutkarstva u BiH. Aktivno radi u Narodnom pozorištu u Zenici. Sjeća se svog prvog dolaska na Bijenale i sa nostalgijom pominje koncert Gina Bannane i njegove tad popularne pjesme «Mače moje čupavo». Na kraju nam je rekao kako uživa u samom lutkarstvu i radu sa djecom.

Snežana Marković je stalni član glumačkog ansambla Narodnog pozorišta u Zenici već 10 godina. Počela je da radi u pozorištu odmah nakon srednje škole, jer je pozorište oduvijek njena ljubav. Igrala je u velikom broju predstava, prvenstveno je dramska glumica, ali kaže da jako voli da igra za djecu, mada je pomenula kako su djeca njena najzahtjevnija publika. Ističe da voli lutke, iako joj je ovo prva predstava sa lutkama. Pored ove radila je na još jednoj predstavi «Guliver među lutkama». Rekla nam je da je to rad koji iziskuje mnogo vremena, truda i fizičke snage. Kako sama kaže, predstava je predviđena za srednjoškolski uzrast, jer je za razliku od ostalih predstava, odigranih na Susretima, ozbiljnija te same lutke i scenografija izazivaju blago zastrašujući efekat na djecu. Počasćena je dolaskom na ovaj Festival i nada se ponovnom susretu.

DJEČJI ŽIRI
16. SUSRETA POZORIŠTA/KAZALIŠTA LUTAKA BiH

SARADNICI NA BILTENU
(Midhete nije bilo kad su se slikali, pa smo iskoristili sliku sa FEDRE)

UREDNIKA & DIREKTOR

BURAZ & SIVA EMINENCIJA

AIDA

MELISA

BATO

**MI SMO GLAVNI
I BEZ NAS SE NE MOŽE**

SENADA

AMEL

*****ZA KRAJ*****

Došao je dan kad se i ja moram obratiti.

Poštovani prijatelji, eto dođe i kraj Susreta.

Bilo je veoma živo... Uh, nisam dugo pisao, pa zaboravih da kultura komunikacije zahtijeva da se predstavim.

Ja sam KSC Bugojno. Da, da. Ja sam ona velika crvena kuća (za neke tamo) i hram kulture (za neke 'vamo).

Moja je i Pozorišna dvorana. Ona je moje srce, moja duša iz koje se sve grana, kao krvotok. Bilo je bučno ovih dana. Graja djece na sve strane... Hajde, neka mi se javi neka ustanova u kojoj se njeguje kultura i umjetnost, a da je u sam pet dana kroz nju prošlo oko šest hiljada nogu malih, što kad se podijeli sa dva iznosi oko tri hiljade djece. Zamislite taj broj!

Zamislite koliko se smijeha razlijevalo unutar mog hola, moje Pozorišne i moje Male sale.

Čuo sam svašta. Čuo sam i jednog direktora osnovne škole koji o umjetnosti matematički priča, pa veli: «Šuti, neka su djeca došla u KSC, znaš koliko će mi krede ostat za ova dva časa.»

Hvala djeci što su bila pristojna i nisu ozlijedila moju pozorišnu dvoranu. Hvala i njihovim učiteljicama koje su im rekle da ne donose papirne kese niti bilo šta šušljivo, jer ometa glumce. Meni lično to ne smeta, imam ja ljude koji me čiste, ali hvala vam što ste bili pažljivi.

Moja pozorišna dvorana je radosno podrhtavala od hiljada ruku koje su se pretapale u velike i srdačne aplauze, aplauze oduševljenja i zahvale za sve što su nam priredili gosti - lutkari iz Mostara, Istočnog Sarajeva, Sarajeva, Tuzle, Banje Luke i Zenice. Hvala i vama drage moje lutke koje ste nas sve zajedno uveseljavale. (Ja samo izgledam hladno zbog ove studeni, a imam veliku i toplu dušu.)

Hvala i mom Dječijem žiriju, koji je veoma ozbiljno, kako to samo djeca znaju prihvatio svoj zadatak i za "Naj, naj, naj predstavu» izabrao predstavu «Kad se ženi kralj Vrdalj» našeg pjesnika Ismeta Bekrića, u izvedbi Lutkarskog kazališta Mostar.

Hvala gimnazijalcima maturantima koji su bili dio ove prekrasne lutkarske bajke.

Hvala i sponzorima, medijskim pokroviteljima i svima koji su na bilo koji način podržali ove Susrete.

Zamorih se pišući...

Da, da ne zaboravim, dragi Organizatori vama neću reći hvala, vi ste dio mene i bez vas bi ja ostao samo velika crvena kuća. Sa vama sam hram kulture i umjetnosti.

Vid... vidimo se do... dogodne... ostajte mi zdravo, dok se nisam rasplakao.

UVIJEK VAŠ KSC

**ORGANIZATOR:
JU KULTURNO-SPORTSKI CENTAR BUGOJNO
PARTNER U ORGANIZACIJI:
Teatar FEDRA Bugojno**

**PREDSJEDNIK
ORGANIZACIONOG ODBORA:**
Vahid Duraković

ORGANIZACIONI ODBOR:
Melisa Agić
Hasan Ajkunić
dr. Ilhan Bušatlić
Edin Čatić Bato
Sead Karahodžić
Sanja Krnjajić
Željko Luledžija
Nedžad Milanović
Senada Milanović
Samir Nuhić
Amel Ugarak
Suad Velagić

OPERATIVNO TEHNIČKA EKIPA:
Edin Čatić Bato
Senad Imamović Struja

UREDNIK INTERNET STRANICE:
Mulhari Agić

DESIGN PLAKATA I NASLOVNICA:
Dina Šehić

KATALOG PRIREDILI:
Amel Ugarak
Vahid Duraković

REDAKCIJA BILTENA:
Nihada Lubovac, urednica
Senada Milanović
Melisa Agić
Amel Ugarak
Nedžad Milanović
Suad Velagić
Edin Čatić Bato
Aida Šošić
Saradnici:
Majda Bevrnja
Dino Hozić
Midheta Agić
Aida Dautović
Aida Bešlagić
Amer Ždralović
Nejra Mašić
Adnana Pidro

DJEČJI ŽIRI:
Minela Rušpić
Nedim Milanović
Medina Spahić
Ajla Čatić
Erna Karagić
Ajdin Beganović